

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

**SAMARQAND DAVLAT VETERINARIYA MEDITSINASI,
CHORVACHILIK VA BIOTEXNOLOGIYALAR UNIVERSITETI**

Ro'yxatga olindi:
№ BD-60410100 – 1.17
"29" 08 2024 yil

"TASDIQLAYMAN"
O'qish dasturi bo'yicha prorektor
Elmurodov A.A.
professor
08 2024

MOLIYAVIY HISOBOTNING XALQARO STANDARTLARI

ISHCHI O'QUV DASTURI (SILLABUSI)
(Sirtqi ta'lim 4-bosqich talabalari uchun)

Bilim sohasi: 400000 - Biznes, boshqaruv va huquq
Ta'lim sohasi: 410000 - Biznes va boshqaruv
Ta'lim yo'nalishi: 60410100 - Buxgalteriya hisobi va audit (qishloq xo'jaligida)

Samarqand – 2024

Fanning ishchi o'quv dasturi (sillabusi) 202_ yilda tasdiqlangan o'quv reja va fan dasturiga muvofiq ishlab chiqildi.

Tuzuvchilar:

Alikulov A.I. – SamDVMChBU “Iqtisodiyot va buxgalteriya hisobi” kafedrasining professori v.b., iqtisodiyot fanlari doktori

Ishturdiyev H.A. – SamDVMChBU “Iqtisodiyot va buxgalteriya hisobi” kafedrasining assistenti

Taqrizchilar:

1. Toshnazarov S. – Samarqand iqtisodiyot va servis instituti “Buxgalteriya hisobi” kafedrasining mudiri, i.f.d., professor

2. Mardonov M. – Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti Samarqand filiali “Buxgalteriya hisobi va statistika” kafedrasining mudiri i.f.b.f.d. (PhD), dotsent

Fanning ishchi o'quv dasturi “Iqtisodiyot va buxgalteriya hisobi” kafedrasining 2024 yil “___” ___ kuni ___ -son yig'ilishida muhokamadan o'tgan va fakultet Kengashida muhokama qilish uchun tavsiya etilgan.

Kafedra mudiri:

Eshmuradov U.T.

Fanning ishchi o'quv dasturi “Iqtisodiyot” fakulteti Kengashida muhokama etilgan va foydalanishga tavsiya qilingan (2024 yil ___ kuni ___ -sonli bayonnoma).

Fakultet kengashi raisi:

Alikulov A.I.

Kelishildi:

O'quv-uslubiy boshqarma boshlig'i,
professor v.b.

Ro'ziqulov R.F.

11. Jo'rayev A., Safarov G., Meyliyev O. Soliq nazariyasi. O'quv qo'llanma. –T.: “Iqtisod-moliya”, 2019.

Axborot manbaalari

12. www.lex.uz – O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi portali

13. www.imv.uz – O'zbekiston Respublikasi iqtisodiyot va moliya vazirligi sayti

14. www.norma.uz – axborot-huquqiy portal

VIII. Baholash

Talabalarning fanlarni o'zlashtirishi 5 ballik tizimda baholanadi.

5 (a'lo) baho:

Xulosa va qaror qabul qilish;

Ijodiy fikrlay olish;

Mustaqil mushohada yurita olish;

Olgan bilimlarini amalda qo'llay olish;

Mohiyatini tushunish;

Bilish, aytib berish;

Tasavvurga ega bo'lish;

4 (yaxshi) baho:

Mustaqil mushohada yurita olish;

Olgan bilimlarini amalda qo'llay olish;

Mohiyatini tushunish;

Bilish, aytib berish;

Tasavvurga ega bo'lish;

3 (qoniqarli) baho:

Mohiyatini tushunish;

Bilish, aytib berish;

Tasavvurga ega bo'lish;

2 (qoniqarsiz) baho:

Dasturni o'zlashtirmaganlik;

Fanning mohiyatini bilmaslik;

Aniq tasavvurga ega bo'lmaslik;

Mustaqil fikrlay olmaslik.

	tugatilgan faoliyat			
35.	Moliyaviy instrumentlar: ma'lumotlarni yoritib berish	Referat yozib, taqdimot tayyorlash	2025 fevral	8
36.	Konsolidatsiyalashgan moliyaviy hisobot	Referat yozib, taqdimot tayyorlash	2025 fevral	8
37.	Xaridorlar bilan shartnomalar bo'yicha tushum	Adabiyotlardan foydalanib, individual topshiriqlarni bajarish tayyorlash	2025 fevral	8
38.	Moliyaviy hisobotlarni taqdim etishning konseptual asosi	Referat yozib, taqdimot tayyorlash	2025 fevral	8
Jami soat:				304

VIII. Adabiyotlar Asosiy adabiyotlar

1. Karimov A., Ibragimov A., Rizaev N. Xalqaro moliyaviy hisobot standartlari. Darslik. -Toshkent: "Iqtisod-moliya", 2020.
2. Tashnazarov. S.N. Moliyaviy hisobotning xalqaro standartlari: Oliy o'quv yurtlari magistratura mutaxassisliklari uchun darslik. -Toshkent: "Iqtisod-moliya", 2019.
3. Ergasheva SH, Ibragimov A, Rizaev N. Moliyaviy hisobotning xalqaro standartlari. O'quv qo'llanma. -Toshkent: "IQTISODIYOT", 2019.
4. Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekistonda erkin va farovon yashaylik. "Toshkent. "Tasvir" nashriyot uyi, 2021 yil. – 52 bet.
5. Mirziyoyev Sh.M. Insonparvarlik, ezgulik va bunyodkorlik-milliy g'oyamizning paydevoridir. -Toshkent: "Tasvir" nashriyot uyi, 2021 yil. – 36 bet.
6. Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyasi. -Toshkent: "O'zbekiston" nashriyoti, 2022 yil. – 416 bet.
7. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 28-martdagi "Veterinariya va chorvachilik sohasida davlat boshqaruvi tizimini tubdan takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PF-5696 son Farmoni.
8. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 31-martdagi "Veterinariya va chorvachilik sohasida kadrlar tayyorlash tizimini tubdan takomillashtirish to'g'risida"gi PQ-187-son qarori.
9. O'zbekiston Respublikasining Soliq kodeksi. 30.12.2019 y.
10. Abduvaxidov F.T., Qo'ziyev I.N., Dadabayev Sh.X. Buxgalteriya hisobi. Darslik. -Toshkent: TDIU, 2019.

Fan Sillabusi Samarqand davlat veterinariya meditsinasi, chorvachilik va biotexnologiyalar universiteti

Fan to'g'risida ma'lumot

Fan shifri: MHXSM 3412

Fan nomi: Moliyaviy hisobotning xalqaro standartlari

Semestr/yil: 7-semestr/2024-2025 o'quv yili

Kafedra: Iqtisodiyot va buxgalteriya hisobi

Soatlar/kreditlar: 12,0 ECTS (56 auditoriya soati, 304 soat mustaqil ta'lim)

Ma'ruza	Amaliy mashg'ulot	Mustaqil ta'lim	Jami
20	36	304	360

Fan bo'yicha mashg'ulotlarning joylashuvi:

Auditoriya vaqti: dars jadvaliga asosan

Talablar:

Fan uchun mas'ul kafedra: Iqtisodiyot va buxgalteriya hisobi

Instruktor to'g'risida ma'lumot

Kafedra joylashgan joyi: SamDVMChBU, 5-o'quv binosi, 519-xona

Telefon: +99890606-41-75; +99894 242-58-57 mobil

E-mail: a_aliqulov@mail.ru hiwturdiyev@gmail.com

Ish vaqti: Uchrashuvga ko'ra

I. Fanni o'qitishdan maqsad - talabalarda moliyaviy hisobotning xalqaro standartlari (MHXS)ni qo'llayotgan korxona va tashkilotlarda MHXSlar asosida moliyaviy hisobotlarni tuzish va taqdim qilish bo'yicha nazariy va amaliy bilimlarni, shuningdek kompetensiyalarni shakllantirishdan iborat.

II. Fanning vazifasi – talabalarga xo'jalik yurituvchi sub'ektlardagi mablag'lar, ularning tashkil topish manbalarining harakatini to'g'ri aks ettirish, hisobotlarni tuzish. korxonalarda buxgalteriya hisobi va soliqlar to'lanishi yordamida shakllanadigan davriy, moliyaviy hisobot ma'lumotlarini realligini ta'minlash, tashkilotlar bilan hisoblashishlarni to'g'ri tashkil qilishni davlatimiz qonunlari, hukumat qarorlari, me'yoriy hujjatlar asosida o'rgatishdan iborat.

III. Fanni o'zlashtirish natijasida talaba:

- xo'jalik yurituvchi sub'yektlarda buxgalteriya hisobi va soliqlarning nazariy asoslarini, unda qo'llaniladigan asosiy tamoyillar, usullari haqida *tasavvurga ega bo'lishi*;

- xo'jalik yurituvchi sub'yektlarda buxgalteriya hisobi va soliqlarini to'lanishini tashkil etish, xo'jalik mablag'lari va ularning tashkil topish manbalarining harakatini hujjatlarda qayd etish, buxgalteriya hisobi schyotlari va hisob registrlarida o'z vaqtida va to'g'ri aks ettirish *ko'nikmalariga ega bo'lish*;

- xo'jalik yurituvchi sub'yektlarda me'yoriy-huquqiy hujjatlar asosida

buxgalteriya hisobi va soliqlarning to'lanishi hisobotini tashkil etish, moliyaviy hisobotning xalqaro standartlari asosida moliyaviy hisobotlarni tayyorlash va taqdim etish hamda buxgalteriya hisobi va soliqlar bo'yicha professional darajada amaliyotda qo'llash *malakasiga ega bo'lishi kerak.*

IV. O'qitish usullari:

Fanni o'qitish jarayonida zamonaviy uslublardan foydalanish, sohadagi muammolarni ta'limning ommaviy shakllari bilan bog'lab, talabalarning nazariy bilimlarini amaliy mashg'ulotlar orqali mustahkamlab borish lozim. O'quv materiallarini talabalar tomonidan unumli o'zlashtirish uchun ko'rgazmali qurollar o'qitishning texnik vositalari, buxgalteriya hisobi bo'yicha chop etilgan ma'ruza matnlaridan keng foydalanish, talaba bilimini baholash tizimini joriy etish. Ma'ruza mashg'ulotlarida ilg'or pedagogik texnologiyalar foydalaniladi.

"Moliyaviy hisobotning xalqaro standartlari" kursini loyihalashtirishda quyidagi asosiy konseptual yondoshuvlardan foydalaniladi:

Shaxsga yo'naltirilgan ta'lim.

Tizimli yondoshuv.

Faoliyatga yo'naltirilgan yondoshuv.

Dialogik yondoshuv.

Hamkorlikdagi ta'limni tashkil etish.

Muammoli ta'lim.

V. Fanning tarkibiy tuzilishi:

5.1. "Moliyaviy hisobotning xalqaro standartlari" fanidan rejalashtirilgan ma'ruza mashg'ulotlarining kalendar tematik rejasi

Ma'ruza mashg'ulotlarining:			
№	mavzulari	rejasi	soat
1-modul. Moliyaviy hisobotni taqdim etish			
1.1.	Buxgalterning kasbiy (professional) va ahloqiy majburiyatlari	1.1.1. Professional buxgalterlar axloq kodeksi. 1.1.2. Buxgalteriya hisobi faoliyatini amalga oshirishga qo'yiladigan talablar. 1.1.3. Xolislik uchun axloqiy talablar. 1.1.4. Kasbiy majburiyatlarning ziddiyatlari.	2
1.2.	Moliyaviy hisobotni taqdim etish	1.2.1. Moliyaviy hisobotni taqdim etish MHXSning maqsadi, ahamiyati va qo'llanish sohasi. 1.2.2. Tashkilotning oldingi davrlardagi moliyaviy hisobotlari. 1.2.3. Boshqa tashkilotlarning moliyaviy hisoboti bilan qiyoslanishini ta'minlash maqsadida umumiy maqsaddagi moliyaviy	2

21.	Moliyaviy hisobotlarni transformatsiya qilish.	Referat yozib, taqdimot tayyorlash	2024 dekabr	8
22.	Foyda yoki zarar va boshqa umumlashgan daromadlar to'g'risidagi hisobot	Adabiyotlardan foydalanib, individual topshiriqlarni bajarish tayyorlash	2024 dekabr	8
23.	Daromad	Referat yozib, taqdimot tayyorlash	2024 dekabr	8
24.	Hisob siyosati, hisob baholaridagi o'zgarishlar va xatolar	Adabiyotlardan foydalanib, individual topshiriqlarni bajarish tayyorlash	2024 dekabr	8
25.	Valyuta kurslaridagi o'zgarishlarning ta'sirlari.	Adabiyotlardan foydalanib, individual topshiriqlarni bajarish tayyorlash	2024 dekabr	8
26.	Ta'sir ostidagi tashkilotlarga va qo'shma korxonalarga investitsiyalar.	Referat yozib, taqdimot tayyorlash	2025 yanvar	8
27.	Taqdim etish.	Referat yozib, taqdimot tayyorlash	2025 yanvar	8
28.	Zaxiralar	Referat yozib, taqdimot tayyorlash	2025 yanvar	8
29.	Foyda soliqlari.	Referat yozib, taqdimot tayyorlash	2025 yanvar	8
30.	Asosiy vositalar	Adabiyotlardan foydalanib, individual topshiriqlarni bajarish tayyorlash	2025 yanvar	8
31.	Qarzlarni bo'yicha sarflar	Referat yozib, taqdimot tayyorlash	2025 yanvar	8
32.	Alohida moliyaviy hisobot	Referat yozib, taqdimot tayyorlash	2025 yanvar	8
33.	Nomoddiy aktivlar	Referat yozib, taqdimot tayyorlash	2025 fevral	8
34.	Sotish uchun mo'ljallangan uzoq muddatli aktivlar va	Referat yozib, taqdimot tayyorlash	2025 fevral	8

		tayyorlash	sentabr	
7.	Zaxiralar	Referat yozib, taqdimot tayyorlash	2024 oktabr	8
8.	Foyda soliqlari.	Referat yozib, taqdimot tayyorlash	2024 oktabr	8
9.	Asosiy vositalar	Adabiyotlardan foydalanib, individual topshiriqlarni bajarish tayyorlash	2024 oktabr	8
10.	Qarzlar bo'yicha sarflar	Referat yozib, taqdimot tayyorlash	2024 oktabr	8
11.	Alohida moliyaviy hisobot	Referat yozib, taqdimot tayyorlash	2024 oktabr	8
12.	Nomoddiy aktivlar	Referat yozib, taqdimot tayyorlash	2024 oktabr	8
13.	Sotish uchun mo'ljallangan uzoq muddatli aktivlar va tugatilgan faoliyat	Referat yozib, taqdimot tayyorlash	2024 noyabr	8
14.	Moliyaviy instrumentlar: ma'lumotlarni yoritib berish	Referat yozib, taqdimot tayyorlash	2024 noyabr	8
15.	Konsolidatsiyalashgan moliyaviy hisobot	Referat yozib, taqdimot tayyorlash	2024 noyabr	8
16.	Xaridorlar bilan shartnomalar bo'yicha tushum	Adabiyotlardan foydalanib, individual topshiriqlarni bajarish tayyorlash	2024 noyabr	8
17.	Moliyaviy hisobotlarni taqdim etishning konseptual asosi	Referat yozib, taqdimot tayyorlash	2024 noyabr	8
18.	Konsolidatsiyalashgan moliyaviy hisobot	Referat yozib, taqdimot tayyorlash	2024 noyabr	8
19.	Xaridorlar bilan shartnomalar bo'yicha tushum	Referat yozib, taqdimot tayyorlash	2024 noyabr	8
20.	Moliyaviy hisobotlarni taqdim etishning konseptual asosi	Adabiyotlardan foydalanib, individual topshiriqlarni bajarish tayyorlash	2024 dekabr	8

		hisobotni taqdim etish asoslarini belgilab berilishi.	
1.3.	Hisob siyosati, hisob baholaridagi o'zgarishlar va xatolar	1.3.1.Hisob siyosatidagi o'zgarishlar, hisob baholaridagi o'zgarishlarni va xatolarni tuzatishni hisobga olish tartibi va yoritib berish bilan birgalikda, hisob siyosatini tanlash va o'zgartirish me'zonlarini belgilanishi. 1.3.2.Tashkilot moliyaviy hisobotining o'rinaliligi va ishonchiligi hamda oldingi hisobot davrlarining va boshqa tashkilotlarning moliyaviy hisoboti bilan qiyoslanuvchanligini oshirishga qaratilganligi.	2
1.4.	Valyuta kurslaridagi o'zgarishlarning ta'sirlari.	1.4.1.Valyuta kurslaridagi o'zgarishlarning ta'sirlari MHXSning maqsadi, ahamiyati va qo'llanish sohasi. 1.4.2.Tashkilot chet el valyutasidagi operatsiyalarni ikki usulda amalga oshirishi mumkin. U chet el valyutasida ifodalangan operatsiyalarni amalga oshirishi yoki chet eldagi bo'linmaga ega bo'lishi mumkin. 1.4.3.Tashkilot moliyaviy hisobotini chet el valyutasida taqdim etishi mumkin.	2
1.5.	Ta'sir ostidagi tashkilotlarga va qo'shma korxonalarga	1.5.1.Ta'sir ostidagi tashkilotlarga va qo'shma korxonalarga investitsiyalar MHXSning maqsadi, ahamiyati va qo'llanish sohasi. 1.5.2.Ta'sir ostidagi tashkilotlarga investitsiyalar hisobini va ta'sir ostidagi tashkilotlarga va qo'shma korxonalarga investitsiyalarni hisobga olishda ulushli qatnashish usulini qo'llash talablarni belgilashdan iboratdir.	2
2-modul. Moliyaviy natijalar va moliyaviy hisobot			
2.1.	Taqdim etish.	2.1.1.Taqdim etish MHXSning maqsadi, ahamiyati va qo'llanish sohasi. 2.2.2.Moliyaviy instrumentlarni majburiyatlar yoki xususiy kapital sifatida taqdim etish hamda moliyaviy aktivlar va moliyaviy majburiyatlarni o'zaro hisob-kitob qilish uchun tamoyillarni belgilash hisobi.	2

2.2.	Zaxiralar	2.2.1.Zaxiralar MHXSning maqsadi, ahamiyati va qo'llanish sohasi. 2.2.2.Zaxiralarni hisobga olish tartibini belgilashdan iboratdir. 2.2.3. Zaxiralarni hisobga olishning asosiy masalasi aktiv sifatida tan olinadigan va tegishli tushumlar tan olinmaguncha kelgusi davrlarga o'tkaziladigan sarflar summasini aniqlanishi.	2
2.3.	Foyda soliqlari.	2.3.1.Foyda soliqlari MHXSning maqsadi, ahamiyati va qo'llanish sohasi. 2.3.2.Foyda soliqlarini hisobga olish tartibini belgilash. Foyda soliqlari hisobining asosiy masalasi quyidagilarga nisbatan joriy va kelgusi soliq oqibatlarini qanday hisobga olinishi. 2.3.3.Tashkilotning moliyaviy holat to'g'risidagi hisobotida tan olingan aktivlar (majburiyatlar)ni balans qiymatini kelgusida qoplanishi.	2
2.4.	Asosiy vositalar	2.4.1.Asosiy vositalar MHXSning maqsadi, ahamiyati va qo'llanish sohasi. 2.4.2.Moliyaviy hisobot foydalanuvchilari tashkilotning asosiy vositalarga qilgan kapital qo'yilmalari va bunday kapital qo'yilmalardagi o'zgarishlar to'g'risidagi ma'lumotlarni olishi uchun asosiy vositalarni hisobga olish tartibini belgilashdan iboratdir. 2.4.3.Asosiy vositalar hisobining asosiy masalalari bo'lib aktivlarni tan olish	2
2.5.	Qarzar bo'yicha sarflar	2.5.1.Qarzar bo'yicha sarflar MHXSning maqsadi, ahamiyati va qo'llanish sohasi. 2.5.2.Kvalifikatsiyalanadigan aktivni harid qilishga, qurishga yoki ishlab chiqarishga bevosita tegishli bo'lgan qarzar bo'yicha sarflar ushbu aktivning boshlang'ich qiymatiga kiritilishi. 2.5.3.Boshqa qarzar bo'yicha sarflar xarajat sifatida tan olinishi.	2

6.	Tovar-moddiy zaxiralar hisobi va uni takomillashtirish
7.	Ijara hisobi va uni takomillashtirish
8.	Mehnat va unga haq to'lashning hisobi va uni takomillashtirish
9.	Majburiyatlar hisobi va uni takomillashtirish
10.	Kreditlar hisobi va uni takomillashtirish
11.	Soliq va boshqa majburiy to'lovlar hisobini takomillashtirish
12.	Mahsulot, tovar (ish, xizmat) lar va ularni sotish hisobini takomillashtirish
13.	Kapital, rezervlar va maqsadli fondlar hisobi va uni takomillashtirish
14.	Ishlab chiqarish xarajatlari hisobi va uni takomillashtirish
15.	Moliyaviy natijalar hisobi va uni takomillashtirish
16.	Moliyaviy hisobot
17.	Mahsulot (ish, xizmat)lar tannarxini kalkulyatsiya qilish usullari va zamonaviy tizimlari
18.	Boshqaruv hisobini tashkil etish asoslari
19.	Boshqaruv qarorlarini qabul qilish
20.	Budjetlashtirish va xarajatlarni nazorat qilish
21.	Transfert bahoni shakllantirish
22.	Korxonaning segmentar hisoboti
23.	Moliyaviy hisobotlarni xalqaro standartlarga transformatsiya qilish masalalari

VII. "Moliyaviy hisobotning xalqaro standartlari" fanidan rejalashtirilgan talabalar mustaqil ta'limining kalendar tematik rejasi

№	Mustaqil ta'lim mavzulari	Amalga oshirish mexanizmi	Bajarish muddati	Hajmi (soatda)
1.	Buxgalterning kasbiy (professional) va ahloqiy majburiyatlari	Referat yozib, taqdimot tayyorlash	2024 sentabr	8
2.	Moliyaviy hisobotni taqdim etish	Referat yozib, taqdimot tayyorlash	2024 sentabr	8
3.	Hisob siyosati, hisob baholaridagi o'zgarishlar va xatolar	Adabiyotlardan foydalanib, individual topshiriqlarni bajarish tayyorlash	2024 sentabr	8
4.	Valyuta kurslaridagi o'zgarishlarning ta'sirlari.	Adabiyotlardan foydalanib, individual topshiriqlarni bajarish tayyorlash	2024 sentabr	8
5.	Ta'sir ostidagi tashkilotlarga va qo'shma korxonalarga investitsiyalar.	Referat yozib, taqdimot tayyorlash	2024 sentabr	8
6.	Taqdim etish.	Referat yozib, taqdimot	2024	8

		natijalarini esa umumlashgan daromad to'g'risidagi hisobotda alohida tarzda taqdim etishni.	
14.	Moliyaviy instrumentlar: ma'lumotlarni yoritib berish	14.1.Moliyaviy instrumentlar MHXSning maqsadi, ahamiyati va qo'llanish sohasi. 14.2.Ma'lumotlarni yoritib berish, baholash imkonini beruvchi, tashkilotlar tomonidan ularning moliyaviy hisobotlarida yoritib berish bo'yicha talablar: (a) tashkilotning moliyaviy holati va moliyaviy natijalariga moliyaviy instrumentlarning ta'siri qanchalik katta ekanligini (b) tashkilot hisobot davri mobaynida va oxirida duch kelgan va moliyaviy instrumentlardan yuzaga keladigan risklarning xususiyati va darajasini hamda tash-kilot ushbu risklarni qanday qilib boshqarishini baholashi uchun imkon beradigan ma'lumotlar.	2
15.	Konsolidatsiyalashgan moliyaviy hisobot	15.1.Konsolidatsiyalashgan moliyaviy hisobot MHXSning maqsadi, ahamiyati va qo'llanish sohasi. 15.2.Tashkilot bir yoki bir nechta boshqa tashkilotlarni nazorat qilgan hollarda konsolidatsiyalashgan moliyaviy hisobotni tayyorlash va taqdim etish tamoyillari. 15.3.Biznes birlashuvlarini hisobga olish talablari va biznes birlashtirilganda amalga oshiriladigan konsolidatsiyalash, shu jumladan bunda yuzaga keladigan gudvilga ularning ta'siri ko'rib chiqilmaydi.	2
Jami soat:			36

VI. "Moliyaviy hisobotning xalqaro standartlari" fanidan rejalashtirilgan talabalar kurs ishining kalendar tematik rejas

№	Kurs ishi mavzulari
1.	Buxgalteriya hisobi va hisobotini tashkil etish
2.	Pul mablag'lari hisobi va uni takomillashtirish
3.	Asosiy vositalar hisobi va uni takomillashtirish
4.	Nomoddiy aktivlar hisobi va uni takomillashtirish
5.	Investitsiyalar hisobi va uni takomillashtirish

Jami soat:	20
-------------------	-----------

5.2. "Moliyaviy hisobotning xalqaro standartlari" fanidan rejalashtirilgan amaliy mashg'ulotlarining kalendar tematik rejas

Amaliy mashg'ulotlarning:			
№	mavzulari	rejasi	soat
1.	Buxgalterning kasbiy (professional) va ahloqiy majburiyatlari	1.1.Professional buxgalterlar axloq kodeksi. 1.2.Buxgalteriya hisobi faoliyatini amalga oshirishga qo'yiladigan talablar. 1.3.Xolislik uchun ahloqiy talablar. 1.4.Kasbiy majburiyatlarning ziddiyatlari. 1.5.Kasbiy malakaga ega bo'lish bosqichlari.	4
2.	Moliyaviy hisobotni taqdim etish	2.1.Moliyaviy hisobotni taqdim etish MHXSning maqsadi, ahamiyati va qo'llanish sohasi. 2.2.Tashkilotning oldingi davrlardagi moliyaviy hisobotlari. 2.3.Boshqa tashkilotlarning moliyaviy hisoboti bilan qiyoslanishini ta'minlash maqsadida umumiy maqsaddagi moliyaviy hisobotni taqdim etish asoslarini belgilab berilishi.	2
3.	Hisob siyosati, hisob baholaridagi o'zgarishlar va xatolar	3.1.Hisob siyosatidagi o'zgarishlar, hisob baholaridagi o'zgarishlarni va xatolarni tuzatishni hisobga olish tartibi va yoritib berish bilan birgalikda, hisob siyosatini tanlash va o'zgartirish me'zonlarini belgilanishi. 3.2.Tashkilot moliyaviy hisobotining o'rinaliligini va ishonchligini hamda oldingi hisobot davrlarining va boshqa tashkilotlarning moliyaviy hisoboti bilan qiyoslanuvchanligini oshirishga qaratilganligi.	2
4.	Valyuta kurslaridagi o'zgarishlarning ta'sirlari.	4.1.Valyuta kurslaridagi o'zgarishlarning ta'sirlari MHXSning maqsadi, ahamiyati va qo'llanish sohasi. 4.2.Tashkilot chet el valyutasidagi operatsiyalarni ikki usulda amalga oshirishi mumkin. U chet el valyutasida ifodalangan operatsiyalarni amalga oshirishi yoki chet eldagi bo'linmaga ega bo'lishi mumkin. 4.3.Tashkilot moliyaviy hisobotini chet el	2

		valyutasida taqdim etishi mumkin.	
5.	Ta'sir ostidagi tashkilotlarga va qo'shma korxonalarga investitsiyalar.	5.1.Ta'sir ostidagi tashkilotlarga va qo'shma korxonalarga investitsiyalar MHXSning maqsadi, ahamiyati va qo'llanish sohasi. 5.2.Ta'sir ostidagi tashkilotlarga investitsiyalar hisobini va ta'sir ostidagi tashkilotlarga va qo'shma korxonalarga investitsiyalarni hisobga olishda ulushli qatnashish usulini qo'llash talablarni belgilashdan iboratdir.	2
6.	Taqdim etish.	6.1.Taqdim etish MHXSning maqsadi, ahamiyati va qo'llanish sohasi. 6.2.Moliyaviy instrumentlarni majburiyatlar yoki xususiy kapital sifatida taqdim etish hamda moliyaviy aktivlar va moliyaviy majburiyatlarni o'zaro hisob-kitob qilish uchun tamoyillarni belgilash hisobi.	2
7.	Zaxiralar	7.1.Zaxiralar MHXSning maqsadi, ahamiyati va qo'llanish sohasi. 7.2.Zaxiralarni hisobga olish tartibini belgilashdan iboratdir. 7.3. Zaxiralarni hisobga olishning asosiy masalasi aktiv sifatida tan olinadigan va tegishli tushumlar tan olinmaguncha kelgusi davrlarga o'tkaziladigan sarflar summasini aniqlanishi.	2
8.	Foyda soliqlari.	8.1.Foyda soliqlari MHXSning maqsadi, ahamiyati va qo'llanish sohasi. 8.2.Foyda soliqlarini hisobga olish tartibini belgilash. Foyda soliqlari hisobining asosiy masalasi quyidagilarga nisbatan joriy va kelgusi soliq oqibatlarini qanday hisobga olinishi. 8.3.Tashkilotning moliyaviy holat to'g'risidagi hisobotida tan olingan aktivlar (majburiyatlar)ni balans qiymatini kelgusida qoplanishi.	2
9.	Asosiy vositalar	9.1.Asosiy vositalar MHXSning maqsadi, ahamiyati va qo'llanish sohasi. 9.2.Moliyaviy hisobot foydalanuvchilari tashkilotning asosiy vositalarga qilgan kapital qo'yilmalari va bunday kapital qo'yilmalardagi o'zgarishlar to'g'risidagi ma'lumotlarni olishi uchun asosiy vositalarni	2

		hisobga olish tartibini belgilashdan iboratdir. 9.3.Asosiy vositalar hisobining asosiy masalalari bo'lib aktivlarni tan olish	
10.	Qarzarlar bo'yicha sarflar	10.1.Qarzarlar bo'yicha sarflar MHXSning maqsadi, ahamiyati va qo'llanish sohasi. 10.2.Kvalifikatsiyalanadigan aktivni harid qilishga, qurishga yoki ishlab chiqarishga bevosita tegishli bo'lgan qarzarlar bo'yicha sarflar ushbu aktivning boshlang'ich qiymatiga kiritilishi. 10.3.Boshqa qarzarlar bo'yicha sarflar xarajat sifatida tan olinishi.	2
11.	Alohida moliyaviy hisobot	11.1.Alohida moliyaviy hisobot MHXSning maqsadi, ahamiyati va qo'llanish sohasi. 11.2.Tashkilot alohida moliyaviy hisobotni tayyorlaganda, sho'ba tashkilotlari, qo'shma korxonalar va ta'sir ostidagi tashkilotlardagi investitsiya-larning hisobi va ma'lumotlarni yoritib berish talablarini belgilashdan iboratdir.	4
12.	Nomoddiy aktivlar	12.1.Nomoddiy aktivlar MHXSning maqsadi, ahamiyati va qo'llanish sohasi. 12.2.Nomoddiy aktivlarni hisobga olish tartibi boshqa standartlar bilan belgilan-maydigan nomoddiy aktivlar uchun hisobga olish tartibini belgilashdan iborat. 12.3.Tashkilot tomonidan nomoddiy aktivni faqat va faqat belgilangan mezonlarga javob berganda tan olishni talab etadi.	2
13.	Sotish uchun mo'ljallangan uzoq muddatli aktivlar va tugatilgan faoliyat	13.1.Sotish uchun mo'ljallangan uzoq muddatli aktivlar va tugatilgan faoliyat MHXSning maqsadi, ahamiyati va qo'llanish sohasi. 13.2.MHXS talab etilishi: (a) sotish uchun mo'ljallangan aktiv sifatida tasniflash mezonlarini qanoatlantiradigan aktivlarni balans qiymati va sotish sotish sarflari chegirilgan haqqoniy qiymatiningkichigi bilan baholashni va bunday aktivlar bo'yicha eskirish hisoblashni to'xtatishni (b) sotish uchun mo'ljallangan aktiv sifatida tasniflash mezonlarini qanoatlantiradi-ganaktivlarni moliyaviy xolat to'g'risidagi hisobotda alohida, tugatilgan faoliyat	4